

Guvernul începe implementarea Strategiei de reforma a companiilor de stat

Executivul a luat astăzi, în ședința de guvern, două decizii esențiale pentru modernizarea guvernancei corporative a companiilor de stat, în linie cu criteriile OECD și cerințele din PNRR, prin adoptarea unui Memorandum propus de vicepremierul Oana Gheorghiu și elaborat împreună cu instituțiile de resort. Aceste măsuri reprezintă primii pași pentru implementarea Strategiei și a planului de acțiune aprobate de Guvern pe data de 24 noiembrie 2025 pentru reformarea companiilor de stat.

Pe de o parte, Memorandumul definește pentru prima dată, cu claritate, rolurile instituțiilor implicate în procesul de reforma, precum și mecanismul de coordonare și monitorizare a reformării companiilor de stat, în conformitate cu o viziune strategică integrată, care stabilește modul în care statul român își consolidează poziția în domeniile economice în care este strategic să fie prezent. De asemenea, Memorandumul întărește rolul AMEPIP în evaluarea tehnică a întreprinderilor publice și instituie un mecanism interministerial prin care procesul de reforma este coordonat, monitorizat și accelerat.

“Obiectivul este un proces eficient, profesionist și transparent, care să ducă la decizii corecte privind listarea, reorganizarea sau restructurarea companiilor de stat în beneficiul economiei și al cetățenilor și în acord cu angajamentele României din PNRR. Restructurarea este un proces complicat. Este nevoie să rezolvăm problemele care reprezintă sursa datoriilor, a condițiilor proaste de muncă pentru angajați și a serviciilor slabe pentru cetățeni. Ministerele care au în subordine companiile au făcut pași importanți în unele dintre cele mai grele procese de restructurare. Este însă nevoie de comunicare între mai mulți actori ai statului pentru a lua decizii care, de multe ori, nu țin de o singură instituție. Avem un orizont de timp foarte strâns - august 2026 – care ne obligă să avem un ritm accelerat. Este însă vital să construim un mecanism care va permite ca, după aceste câteva luni, procesul să continue până rezolvăm situația tuturor celor 1.500 de companii. O să fim transparenți: vrem să răspundem la orice îngrijorări și nelămuriri care apar”, a declarat Oana Gheorghiu, vicepremier.

Rolul de coordonare interinstituțională al CNR9

În acest scop, Comitetul interministerial pentru sprijinirea implementării Reformei 9 (CNR9), condus de vicepremierul Oana Gheorghiu, va avea rolul de coordonare și monitorizare a proceselor de analiză, evaluare și implementare a reformei întreprinderilor publice, în condițiile în care ministerele de linie și AMEPIP își pastrează propriile responsabilități în proces.

Comitetul va propune autorităților publice o metodologie unitară de analiză a performanțelor întreprinderilor publice, care trebuie aplicată de toate ministerele și întreprinderile publice, incluzând setul standard de indicatori financiari, non-financiari, operaționali și strategici; va monitoriza transmiterea datelor relevante de la întreprinderile publice către AMEPIP și către Comitet; va valida și consolida analizele privind listarea și restructurarea companiilor centrale de stat la nivelul ministerelor; se va ocupa de integrarea finală a rezultatelor într-un raport care se prezintă Guvernului. De asemenea, Comitetul va centraliza și analiza datele, pe baza informațiilor transmise de ministere și întreprinderile publice, și va formula diagnosticul preliminar și final al companiilor incluse în lista celor care vor fi cotate sau vor fi restructurate.

Comitetul va identifica măsurile necesare pentru fiecare întreprindere analizată, respectiv: listarea, menținerea în activitate cu implementarea de reforme operaționale, reorganizarea, potrivit Codului civil, prin fuziune, divizare sau transformare, și va înainta Guvernului propuneri, pe baza concluziilor analizelor și în corelare cu recomandările AMEPIP.

Tot această structură va monitoriza implementarea măsurilor aprobate de Guvern și puse în practică de autoritățile publice tutelare și va raporta periodic Guvernului stadiul reformei, semnalând din timp întârzierile sau riscurile

sistemice. Acest lucru va permite evitarea apariției unor noi întârzieri în procesul de reformare a companiilor de stat.

Comitetul asigura dialogul tehnic permanent cu AMEPIP pentru: corelarea metodologiilor, avizarea propunerilor de reorganizare, verificarea conformității cu prevederile OUG nr.109/2011, armonizarea procesului de guvernanta corporativa la nivelul statului și coordoneaza analizele care necesita evaluare intersectoriala (energie, transport, industrie etc.).

CNR9 funcționeaza ca un mecanism de coordonare interministeriala: consolideaza informațiile, monitorizeaza parcursul Reformei 9, previne blocajele instituționale și intervine pentru a le soluționa atunci când apar. Rolul Comitetului este de a sprijini AMEPIP și de a asigura ca analiza tehnica este integrata corect în procesul decizional al Guvernului și ca procesele sunt duse pâna la capat.

Primele 17 companii care sunt analizate în procesul de reforma

Pe de alta parte, prin același Memorandum, Guvernul a aprobat lista celor 17 companii propuse de ministerele de resort care intra în prima etapa a procesului de reforma, conform strategiei coordonate de vicepremierul Oana Gheorghiu.

Ministerele au facut selecția celor 17 companii în funcție de prioritățile și strategiile sectoriale, dar analiza lor va fi facuta în cadrul unei viziuni strategice integrate asupra economiei și a intereselor României, pe care o va coordona CNR9, precum și pe baza unor criterii obiective, stabilite prin lege.

Pașii procesului de evaluare vor fi urmatorii, conform Memorandumului adoptat de Guvern:

1. □ colectarea datelor la zi de catre ministere și completarea lor cu date de la Ministerul Finanțelor culese din SAF-T;
2. □ evaluarea realizata de AMEPIP a performanței companiilor, pe baza indicatorilor financiari, operaționali și de buna guvernanta, conform OUG nr. 109/2011, cu modificarile și completările ulterioare;
3. □ consolidarea și corelarea recomandarilor la nivelul Comitetului Național pentru Reforma 9 (CNR9).

Lista celor 17 companii:

1. Societatea Electrocentrale Grup SA - Ministerul Energiei
2. Societatea Electrocentrale București SA - Ministerul Energiei
3. Societatea OIL Terminal SA - Ministerul Energiei
4. Compania Nationala pentru Controlul Cazanelor, Instalațiilor de Ridicat și Recipientelor sub Presiune (CNCIR - SA) - Ministerul Energiei
5. Societatea Naționala de Transport Feroviar de Marfa" CFR Marfa S.A" - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
6. ROFERSPED S.A-filiala a CFR Marfa - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

7. C.F.R- I.R.L.U. S.A filiala a CFR Marfa - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
8. Societatea de Administrare Active Feroviare S.A.A.F -S.A - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
9. Societatea Feroviara de Turism S.F.T-C.F.R- S.A - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
10. Societatea Naționala a Cailor Ferate Române S.N.C.F.R- pre-insolvența - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
11. Compania Naționala de Cai Ferate C.F.R SA - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
12. Societatea Telecomunicații CFR S.A - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
13. Tipografia Filaret S.A-filiala a CNCFR S.A - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
14. Societatea Naționala de Transport Feroviar de Calatori "C.F.R. Calatori S.A" - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
15. Societatea de Reparații Locomotive C.F.R-S.C.R.L Brașov -filiala a CFR Calatori - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
16. Societatea de Transport cu Metroul București "Metrorex "S.A - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
17. Compania "TAROM" - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Societatea PETROTRANS SA este în faliment și a fost propusa de Ministerul Energiei spre analiza Comitetului pentru clarificarea situației patrimoniale.

Modul de selectare a companiilor

Ministerele au avansat aceasta lista conform criteriilor stabilite în Strategia privind Reforma companiilor de stat, care stabilește ca întreprinderile sa fie clasificate nu exclusiv pe baza de cifre, ci incluzând rolul strategic pe care acestea îl au în economie și pentru funcționarea statului, ținând cont de criterii comune și de criterii specifice fiecarui sector de activitate.

Pentru perfectarea acestui tip de analiza, la nivelul CNR9 este în curs de realizare Harta Sectoriala 2035, care definește rolul statului pe sectoare (actor dominant / important / selectiv /ultim resort), inclusiv pilonul Defence Industrial Base.

Cele 5 categorii de clasificare a companiilor

1. Companii strategice esențiale: Infrastructuri critice; rol fara substitut privat; impact asupra securității naționale. Intervenție: investiție, consolidare, profesionalizare.
2. Companii necesare, dar ineficiente: Rol public important (transport, apa-canal, servicii publice), dar performanța slaba. Intervenție: restructurare operaționala + financiara.
3. Companii neviabile economic: Pierderi constante, fara rol public justificat. Intervenție: lichidare ordonata + recuperare active.

4. Companii suprapuse sectorial: Redundanțe: doua sau mai multe companii fac același lucru. Intervenție: fuziune, absorbție, consolidare.

5. Companii comerciale: Opereaza pe piața competitivă, fara rol public. Intervenție: listare, PPP, atragere capital privat.

Criterii de clasificare a companiilor

A. Rol public: infrastructura critica, Obligație de Serviciu Public, relevanța strategică.

B. Performanța financiară: profit/pierdere, EBITDA, arierate, subvenții, îndatorare.

C. Risc fiscal: expunere bugetară, risc arierate, impact deficit.

D. Capacitate operațională: productivitate, organigrame, investiții, active.

E. Suprapuneri sectoriale: dublari operaționale/teritoriale.

F. Relevanța strategică sectorială: priorități sectoriale 2030.